

Kimi isti havanı sevir, kimi soyuğu. Kimiləri yayda istirahət etməyə üstünlük verir, kimiləri də qışda. Hər fəslin özünəməxsus gözəlliyi olduğu kimi, fərqli də istirahət abı-havası olur. Eləcə də qışın. Düzdür, hələ ki qış istirahətinin əsas əyləncəsi olan qar yağmayıb, amma bu mövsümdə istirahət edənlər artıq planlarını qurmamış olmaqlar...

Yaz aylarında - daha dəqiq desək, Novruz bayramında iranlılar, yayda isə ərəb turistlərin ölkəmizə sözlən həqiqi mənasında axını oldu. Bəs qış turizmində necə, yenə də əcnəbi qonaqlarımız olacaqmı? Turizm obyektlərində vəziyyət necədir? Səfərlər varmı? Qiymətlərdə dəyişiklik edilibmi?

Rəhman Quliyev deyir ki, hazırda əsas məqsəd xaricdən daha çox turist cəlb etmək, yerli turistlərin də ölkəmizdə istirahət etmələrinə maraqla yaratmaqdır: "Ölkəmizin yerləşdiyi mövqeyə görə xarici ölkələrdən turist cəlb etməyə çalışırıq. Yerli valyutanın ucuzlaşması xarici turistlərin Azərbaycana gəlmələrinə səbəb olan faktorlardandır. Çünki xarici valyutani manata çevirib ölkəmizdə istirahət etmək xaricilərə sərfəlidir. Bizə müraciət edən yerli turistləri ölkəmizdə olan qış turizmi komplekslərinə yönəltməyə çalışırıq. Çünki bu gün xarici ölkədə istirahətə getmək sərf etmir. Ona görə müştərilərimizi ölkəmizin müxtəlif turizm-istirahət məkanlarına yönəltməyə məcburuq".

R.Quliyev deyir ki, hazırda turizm sektorunda müştəri baxımından vəziyyət çox da ürəkəçən de-

yeni mövsümü dekabrın 15-də açacaq. **Kompleksin marketing meneceri Gülnar Mustafayeva** deyir ki, ümumi qiymətlərdə ötən il ilə müqayisədə artım yoxdur. Səfərlərə gəlincə, Yeni il üçün artıq bütün yerlər doludur: "Dekabrın 28-dən yanvarın 10-a qədər heç bir otelimizdə yer yoxdur. Ötən il də eynilə belə olmuşdu. Müştərilərimiz arasında yerli əhali üstünlük təşkil edir. Amma Rusiyadan, ərəb ölkələrindən də kifayət qədər maraqlı var. Bu il üçün yeniliklərimiz çoxdur. Onları mövsümün açılışından sonra elan etmək istəyirik. Mövsüm üçün qiymətləri öncədən demək olmur, çünki hər an dəyişə bilər. Amma xizəklərimizin qiymətləri dəyişməz olaraq qalır. Xizək böyük üçün 20, uşaqlar üçün 18 manatdır. Kanat böyük üçün 5, uşaqlar üçün 3 manatdır. 7-dən aşağı uşaqlar üçün isə pulsuzdur".

Azərbaycan Turizm və Məcnəmə Universitetinin turizm təşkilatı və qonaqpərvərlik fakültəsinin dekani, dosent Rəhman Səfərovun sözlərinə görə, Azərbaycanda qış turizminin perspektivləri yüksəkdir: "Azərbaycanda da son 4-5 ildə qış turizmi ilə bağlı müxtəlif komplekslər açılıb. Təkcə qar deyil, ekstermal turizm növlərini də qış turizmində görə bilərik".

R.Səfərov deyir ki, manatın məzənnəsinin xarici valyutaya nisbətən dəyərdən düşməsi xarici turistlərin ölkəmizi seçməsinə şərait yaradır: "Bu il Azərbaycan turizm obyektləri xarici turistlər üçün daha

Turizm obyektləri qışa hazırdır

Qiymətlərdə heç bir artım yoxdur, bu isə xarici turistlər üçün daha cəlbedici şərait yaradır

"**Qusar Olimpik Hotel**"-in direktoru **Təbriz İbrahimli** qəzetimizə açıqlamasında bildirdi ki, Qusarda xizək kompleksi təzə istifadəyə verilən vaxtlarda turist axını daha çox idi: "Ötən il müqayisədə müştərilərin sayında azalma var. Qusarda xizək kompleksi təzə açılarda müştərilər çox idi. Xarici şirkətlərdən də müraciət sayı xeyli idi. Bu gün artıq o dərəcədə deyil. Düzdür, müştərilər indi də var. Amma təzə açılarda o qədər müştərilər varıydı ki, xarici firmalara etiraz edirdik. Qusar tərəfdə turizm mərkəzlərinin sayı çoxalıb. Yeni mərkəzlər açılır. Yeni açılanlarda da daha çox müasir nələrsə təqdim edilir. İnsanlar da təzə olanlara meyil edirlər. Xizək kompleksi ilə bizim mərkəzin arasında məsafə azdır. Biz öz qonaqlarımızı kompleksə aparırıq, növbə olmadan orda əylənmələrini təşkil edirik. Bu kimi cəhətlərə görə bizi seçənlər çox olur".

T.İbrahimli dedi ki, bu mövsüm üçün qiymətlərdə artım yoxdur, əksinə bəzi xidmətlərdə azalma var: "Təzə koteclər istifadəyə verildikcə köhnələrin qiymətini bir az aşağı edirik. Amma ümumilikdə qiymətlər ötən ilki kimidir".

T.İbrahimli onu da bildirdi ki, səfərlər daha çox yerli turistlərdəndir: "Ötən illərlə müqayisədə hələ ki xarici turistlərin sayında azalma var. Bu da yəqin ki hava ilə əlaqəlidir. Yağışlı havadır, qar yağmır. Daha dəqiq nəticə mövsümün sonunda məlum olacaq".

"**Luna Travel**" turizm agentliyinin direktoru, hüquqşünas

Yil. Amma vəziyyətdən çıxış yolu üçün işlər görülməkdədir: "Ötən il ilə müqayisədə bu il Azərbaycanın bölgələrinə maraqla daha çoxdur. Ötən il bizə müraciət edənlərin 30 faizinin marağı yerli turizm obyektlərinə idi, bu il bu göstəricinin 70 faiz olduğunu demək olar. Rusiyadan, ərəb ölkələrindən maraqlı var. Amma nə qədər turistin gələcəyini öncədən proqnozlaşdırmaq olmur".

R.Quliyev bildirdi ki, nəzarət olduğu üçün qiymət məsələsində yüksək artıma gedilmir: "Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi bölgələrdə yerləşən turizm obyektlərinə nəzarət edir, qiymətlərin süni şəkildə şişdirilməsinin qarşısını almağa çalışır. Amma bu o demək deyil ki, qiymətlər qalxmayacaq. Qlobal proseslərdən dolayı qiymətlərdə dəyişiklik edilməsi bəzən qaçılmaz olur. Amma mən bizim otellərdə qiymətlərdə ciddi artım gözləmirəm".

"Şahdağ" qış-turizm kompleksi

ucuz olacaq. Proqnozlara görə, yay aylarında ölkəyə 70-80 min ərəb gəlmişdisə, qışda 20-30 min ətrafında ərəbin, iranlının və digər qonşu ölkə vətəndaşının Azərbaycana gəlişi gözlənilir".

R.Səfərov bildirdi ki, yay aylarında kimi daha çox turist cəlb etmək üçün turizm sahəsində xidmət göstərənlər reklam işini daha da gücləndirməlidirlər: "Turizm şirkətləri, mərkəzləri beynəlxalq tədbirlərdə öz reklamlarını aparırlar. Bu işi daha da gücləndirməklə ölkəyə daha çox turistin gəlməsini təmin edə bilərlər. Hələlik, görülən işlər yetərli deyil. Amma reklam işi daha yaxşı aparılırsa, yay-yaz dövərindəki kimi qışda da turist axını çox olar".

R.Səfərov onu da bildirdi ki, qiymətlər ötən il ilə müqayisədə eynidir: "Hətta bəzi otellərdə endirim var. Bu da xarici turistlər üçün əlverişlidir".

Aygün Asımqızı